

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

6 בנובמבר 2007

לכבוד
גב' מיכל יוספוף
ממונה ביקורת הגבולות
משרד הפנים
באמצעות פקס: 02-6294807

שלום רב,

הנדון: גב' ^{פ/כ} [REDACTED] מס' דרכון (הודו) [REDACTED]

פנייתנו מיום 27.8.2007
תשובתך מיום 3.9.2007
פנייתנו מיום 21.10.2007
תשובתך מיום 24.10.2007 (נושאת את התאריך 23.10.2007)
פנייתנו מיום 28.10.2007
תשובתך מיום 4.11.2007 (נושאת את התאריך 1.11.2007)

קראנו את תשובתך בעניינה של מרשתנו שבנדון מיום 4.11.2007 בצער ובהשתוממות. בצער, משום שהיא מהווה עדות נוספת לכך שגם היום, כשנה לאחר חקיקת חוק איסור סחר בבני אדם (תיקוני חקיקה), התשס"ז-2006, משרד הפנים טרם הפנים את האופן בו עליו לנהוג בקורבנות סחר בבני אדם ועבדות. בהשתוממות, משום שנדמה שמשרד הפנים מסרב להפנים את העובדה שהחלטות משטרת ישראל בתיקי חקירה, הנוגעים לעבירות סחר בבני אדם ועבדות, מהוות אך נדבך אחד במסגרת מכלול השיקולים שיש לשקול שעה שמתקבלת החלטה האם ליתן בידי אדם כלשהו מעמד בישראל בשל היותו קורבן סחר או עבדות.

ראשית, יצוין כי בתשובתך מיום 4.11.2007 כתבת כי על פי מסמך המשטרה שצורף לפנייתנו האחרונה "לא ניתן לקבוע שהנ"ל קורבן סחר למטרות עבדות". דברים אלה מעידים על קריאה לקויה של מכתבו של רפ"ק רגב, ועל כן, ובאמת מעבר לנדרש, נצטט מדבריו – "העבירות בגין עבדות שבוצעו כלפי המתלוננת **בוצעו ברמאללה ... לפיכך נושא זה לא יטופל**". הנה כי כן, אף המשטרה מכירה בכך, שבוצעו כלפי מרשתנו עבירות של עבדות, אלא שבשל מקום ביצוען סבורה המשטרה כי אין מקום להעמדה לדין.

שנית, אף לו ניתן היה לקרוא אל תוך מכתבו של רפ"ק רגב את שאת טועה לקרוא לתוכו, הרי שאין בכך כדי להוביל למסקנה כי מרשתנו אינה זכאית לרישיון ישיבה בישראל בשל היותה קורבן עבירות עבדות. ההחלטה המנהלית האם להכיר באדם כקורבן סחר בבני אדם או כקורבן עבדות היא שונה לחלוטין מהחלטת משטרת

1 רח' נחלת בנימין 75, ת"א 65154, טלפון: 03-5602530, פקס: 03-5605175, info@hotline.org.il, <http://www.hotline.org.il>

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

ישראל האם להעמיד לדין מאן דהוא בגין העבירות שבוצעו כלפי הקורבן. מערך השיקולים והאינטרסים שיש לקחת בחשבון בכל אחת מן ההחלטות הוא שונה. מעבר לכך, בעוד שעל מנת להעמיד סוחר בבני אדם לדין יש צורך בהתקיימות שורה של תנאים, בהם, למשל, תחולה טריטוריאלית של חוק איסור סחר בבני אדם וסיכוי סביר להרשעה (הדורשת הוכחה למעלה מספק סביר), הרי שההחלטה המנהלית להכיר באדם כקורבן סחר בבני אדם לצורך הענקת אשרה דורשת רק קיומן של ראיות מנהליות, המצביעות על כך לפי מבחן של מאזן הסתברויות. יש לציין כי קיימים מקרים בהם גרסה ברורה, עקיבה והמתיישבת עם המציאות של הקורבן עצמו, יהיה בה כדי להוות ראיה מנהלית שדי בה כדי להחליט על מתן מעמד בישראל.

יצוין, כי רשויות המדינה אף הן הכירו בכך שמלאכת זיהויים של קורבנות סחר בבני אדם אינה יכולה להיות מבוססת באופן בלעדי על גורמי אכיפת החוק. במסגרת ישיבות צוותי המשנה העוסקים ביישום חוק איסור סחר בבני אדם, עמד הצוות על כך שיש צורך במאמצים לאיתור קורבנות סחר בכל אחד מן הצמתים הרלוונטיים עמם באים קורבנות הסחר במגע עם רשויות המדינה, ובהם משרד הפנים.

לא ייתכן שמשרד הפנים יבקש להסתמך באופן בלעדי על חקירת משטרה, שכל מטרתה לבחון אם קיימות די ראיות על מנת להעמיד אדם לדין בגין עבירות סחר בבני אדם או עבדות. על משרד הפנים לבחון באופן עצמאי את השאלה האם מתלונן הוא קורבן סחר בבני אדם לצורך הכרעה בבקשתו לקבלת מעמד ישראל, תוך בחינת כל הנתונים הרלוונטיים. בדרך כלל יהיה חומר החקירה המשטרתי נתון רלוונטי, אך יש לזכור כי אין מדובר בנתון בלעדי וכי על משרד הפנים מוטלת חובת בירור עצמאית בטרם מתן החלטה בבקשה למתן מעמד. עוד יש לזכור כי במקרים מסוימים, דוגמת עניינה של מרשתנו, החלטת המשטרה בדבר המשך חקירה אינה רלוונטית כלל ועיקר, משום שאין לה דבר וחצי דבר עם הראיות להיותו של מתלונן קורבן סחר או עבדות, אלא עם מקום ביצוע העבירה או עם מקום הימצאו של העבריין.

למעלה מן הנדרש נציין, כי טרם נתקבלה מאת משטרת ישראל החלטה רשמית לסגור את תיק החקירה, המפרטת את העילה לסגירת התיק, וכי רק לאחר קבלת החלטה כזו נוכל לבקש לעיין בחומר החקירה ולהגיש ערר על ההחלטה לסגור את התיק. היות שלפחות חלק מהעבירות המתוארות על ידי מרשתנו התבצעו בשטח מדינת ישראל, ככל שאכן תתקבל החלטה פורמלית לסגור את התיק בכוונתנו לפעול בדרך האמורה. דרישתך כי מרשתנו תצא את הארץ במועד שנקב במכתבך מסכלת את הזכות הנתונה לה בדין לקבל הודעה פורמלית כזו על סגירת התיק ולהגיש ערר על ההחלטה.

נוכח כל האמור, אנו חוזרים על בקשתנו כי יינתן בידי מרשתנו רישיון ישיבה כפי שהתבקש על ידינו.

נסיים ונאמר, כי לאחרונה נאלצנו לעתור לבתי המשפט מספר פעמים לאחר שמשרד הפנים סירב, בנסיבות דומות לאלה ובנסיבות אחרות, ליתן בידי קורבנות סחר בבני אדם רישיונות ישיבה. במקרים אחרים נאלצנו להגיש ערעורים מינהליים לאחר שמשרד הפנים טעה לחשוב כי אין מניעה להחזיק קורבנות סחר ועבדות במעצר. בחלק מן המקרים ניתנו לבסוף לעותרים רישיונות ישיבה או שניתנה הנחיה לשחררם, ובמקרים האחרים ההליכים עודם תלויים ועומדים. לעומת זאת, טרם אושרו על ידי בית המשפט החלטות של משרד הפנים שלא לתת רישיונות ישיבה לקורבנות סחר. עניין זה מלמד, יותר מכל, על התנהלות מערכתית בעייתית

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

ישראל האם להעמיד לדין מאן דהוא בגין העבירות שבוצעו כלפי הקורבן. מערך השיקולים והאינטרסים שיש לקחת בחשבון בכל אחת מן ההחלטות הוא שונה. מעבר לכך, בעוד שעל מנת להעמיד סוחר בבני אדם לדין יש צורך בהתקיימות שורה של תנאים, בהם, למשל, תחולה טריטוריאלית של חוק איסור סחר בבני אדם וסיכוי סביר להרשעה (הדורשת הוכחה למעלה מספק סביר), הרי שההחלטה המנהלית להכיר באדם כקורבן סחר בבני אדם לצורך הענקת אשרה דורשת רק קיומן של ראיות מנהליות, המצביעות על כך לפי מבחן של מאזן הסתברויות. יש לציין כי קיימים מקרים בהם גרסה ברורה, עקיבה והמתיישבת עם המציאות של הקורבן עצמו, יהיה בה כדי להוות ראייה מנהלית שדי בה כדי להחליט על מתן מעמד בישראל.

יצוין, כי רשויות המדינה אף הן הכירו בכך שמלאכת זיהויים של קורבנות סחר בבני אדם אינה יכולה להיות מבוססת באופן בלעדי על גורמי אכיפת החוק. במסגרת ישיבות צוותי המשנה העוסקים ביישום חוק איסור סחר בבני אדם, עמד הצוות על כך שיש צורך במאמצים לאיתור קורבנות סחר בכל אחד מן הצמתים הרלוונטיים עמם באים קורבנות הסחר במגע עם רשויות המדינה, ובהם משרד הפנים.

לא ייתכן שמשרד הפנים יבקש להסתמך באופן בלעדי על חקירת משטרה, שכל מטרתה לבחון אם קיימות די ראיות על מנת להעמיד אדם לדין בגין עבירות סחר בבני אדם או עבדות. על משרד הפנים לבחון באופן עצמאי את השאלה האם מתלונן הוא קורבן סחר בבני אדם לצורך הכרעה בבקשתו לקבלת מעמד ישראל, תוך בחינת כל הנתונים הרלוונטיים. בדרך כלל יהיה חומר החקירה המשטרתי נתון רלוונטי, אך יש לזכור כי אין מדובר בנתון בלעדי וכי על משרד הפנים מוטלת חובת בירור עצמאית בטרם מתן החלטה בבקשה למתן מעמד. עוד יש לזכור כי במקרים מסוימים, דוגמת עניינה של מרשתנו, החלטת המשטרה בדבר המשך חקירה אינה רלוונטית כלל ועיקר, משום שאין לה דבר וחצי דבר עם הראיות להיותו של מתלונן קורבן סחר או עבדות, אלא עם מקום ביצוע העבירה או עם מקום הימצאו של העבריין.

למעלה מן הנדרש נציין, כי טרם נתקבלה מאת משטרת ישראל החלטה רשמית לסגור את תיק החקירה, המפרטת את העילה לסגירת התיק, וכי רק לאחר קבלת החלטה כזו נוכל לבקש לעיין בחומר החקירה ולהגיש ערר על ההחלטה לסגור את התיק. היות שלפחות חלק מהעבירות המתוארות על ידי מרשתנו התבצעו בשטח מדינת ישראל, ככל שאכן תתקבל החלטה פורמלית לסגור את התיק ככוונתנו לפעול בדרך האמורה. דרישתך כי מרשתנו תצא את הארץ במועד שנגקב במכתבך מסכלת את הזכות הנתונה לה בדין לקבל הודעה פורמלית כזו על סגירת התיק ולהגיש ערר על ההחלטה.

נוכח כל האמור, אנו חוזרים על בקשתנו כי יינתן בידי מרשתנו רישיון ישיבה כפי שהתבקש על ידינו.

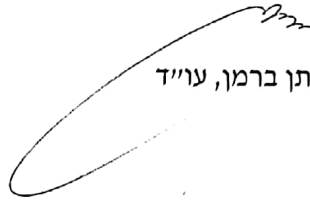
נסיים ונאמר, כי לאחרונה נאלצנו לעתור לבתי המשפט מספר פעמים לאחר שמשרד הפנים סירב, בנסיבות דומות לאלה ובנסיבות אחרות, ליתן בידי קורבנות סחר בבני אדם רישיונות ישיבה. במקרים אחרים נאלצנו להגיש ערעורים מינהליים לאחר שמשרד הפנים טעה לחשוב כי אין מניעה להחזיק קורבנות סחר ועבדות במעצר. בחלק מן המקרים ניתנו לבסוף לעותרים רישיונות ישיבה או שניתנה הנחיה לשחררם, ובמקרים האחרים ההליכים עודם תלויים ועומדים. לעומת זאת, טרם אושרו על ידי בית המשפט החלטות של משרד הפנים שלא לתת רישיונות ישיבה לקורבנות סחר. עניין זה מלמד, יותר מכל, על התנהלות מערכתית בעייתית

מוקד סיוע לעובדים זרים (ע"ר)

"וגר לא תונה ולא תלחצנו כי גרים הייתם בארץ מצרים", שמות כ"ב, פסוק כ'

של משרד הפנים בסוגיה זו. לפיכך, ככל שניאלץ במקרה זה להשחית את זמננו פעם נוספת בעתירה, כאשר כבר עתה ברור כי לא ניתן לקבל את עמדת משרד הפנים שהוצגה במכתבך, לא יהיה מנוס מלבקש כי יושתו על משרד הפנים הוצאות לדוגמה.

בכבוד רב,

יונתן ברמן, עו"ד

עדי וילינגר, עו"ד

העתק

עו"ד רחל גרשוני, המתאמת הבין משרדית במאבק בסחר בבני אדם, באמצעות פקס. 02-6467930
רפ"ק ששי רגב, חקירות פשיעה חמורה, מנהלת ההגירה, פקס. 08-9189424